

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЧНИЙ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан філологічного факультету

_____ І.С. Бондаренко

«05» вересня 2023 р.

СУЧАСНІ НАПРЯМИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІНГВІСТИКИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки *магістрів*

очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти

спеціальності *035 Філологія*

спеціалізації *035.01 Українська мова та література*

освітньо-професійна програма *Українська мова та література*

Укладач: *Сабліна Світлана Володимирівна, доцент, кандидат філологічних наук*

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри української мови
Протокол № 1 від “ 31” серпня 2023р.
Завідувачка кафедри української мови

Ухвалено науково-методичною радою
факультету філологічного
Протокол № 1 від “05” вересня 2023 р.
Голова науково-методичної ради
факультету філологічного

_____ Р. О. Христіанінова

_____ І.Л.Мацегора

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

_____ Р. О. Христіанінова

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань Гуманітарні науки 0203	Кількість кредитів – 5	Обов'язкова	
		Дисципліна професійної та практичної підготовки	
Спеціальність 035 Філологія	Загальна кількість годин – 150	Семестр:	
Спеціалізація 035.01 Українська мова і література		2-й	2 -й
Освітньо-професійна програма Українська мова і література		Лекції	
	12 год.	4 год.	
Рівень вищої освіти: магістерський	Змістових модулів – 8	Практичні	
		36 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		102 год.	136 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасні напрями української лінгвістики» є ознайомлення студентів із найновішими досягненнями й проблемами різних галузей сучасної української філології: лексики й термінології, ономастики й діалектології, словотвору, морфології, синтаксису, стилістики, етнолінгвістики, галузей прикладної лінгвістики, соціолінгвістики.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Сучасні напрями української лінгвістики» є: розглянути основні наукові підходи до вивчення мовних явищ - культурологічний, функційний, комунікативний, прагматичний; розрізнити найсуттєвіші результати сучасних мовознавчих досліджень та проблем та здійснити елементарні прогнози актуальності мовознавчих тем і напрямків.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи, що забезпечують досягнення результатів навчання та компетентностей
1	2
ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики,	Методи: евристичний; дискусійного викладу; проблемна лекція; дослідницький, тренінгові вправи, мозковий штурм, case-метод.

<p>перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p>	<p>Поточні контрольні заходи: підготовка індивідуального й групового наукового мініпроєкту; поточні й контрольні завдання в MOODLE;</p> <p>Підсумкові контрольні заходи: тестування в Google Forms, екзамен</p>
<p>ЗК-1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-2 Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК-3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК-5 Здатність працювати в команді та автономно. ЗК-7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК-11 Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК-12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)</p>	<p>Методи: евристичний, проблемна лекція, дослідницький, мозковий штурм. пояснювально-ілюстративний(інтерактивна лекція); тренінгові вправи.</p> <p>Поточні контрольні заходи: навчальна мовленнєва ситуація, підготовка наукової доповіді або презентації з теми; розв'язання проблемної ситуації; підготовка індивідуального й групового наукового мініпроєкту; поточні й контрольні завдання в MOODLE.</p> <p>Підсумкові контрольні заходи: контрольні завдання в MOODLE, тестування в Google Forms</p>
<p>ЗК-3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі української філології.</p>	<p>Методи:</p> <p>Поточні контрольні заходи: розв'язання проблемної ситуації; підготовка індивідуального й групового наукового мініпроєкту; поточні й контрольні завдання в MOODLE.</p> <p>Підсумкові контрольні заходи: екзамен</p>
<p>ЗК-4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.</p>	<p>Методи: евристичний; дискусійного викладу; проблемна лекція; дослідницький, тренінгові вправи, мозковий штурм.</p> <p>Поточні контрольні заходи: підготовка індивідуального й групового наукового мініпроєкту; поточні й контрольні завдання в MOODLE;</p> <p>Підсумкові контрольні заходи: тестування в Google Forms, екзамен</p>
<p>ЗК-5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.</p>	<p>Методи: евристичний; дискусійного викладу; дослідницький, інтерактивний(рольові тренінгові вправи), мозковий штурм.</p> <p>Поточні контрольні заходи: поточні й контрольні завдання в MOODLE; підготовка й презентація групового проєкту; виступи й дискусії на практичних заняттях.</p> <p>Підсумкові контрольні заходи: тестування в</p>

	<p>Google Forms, екзамен.</p>
<p>ЗК-11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних</p>	<p>Методи: пояснювально-ілюстративний(інтерактивна лекція); проблемна лекція; тренінгові вправи.</p> <p>Поточні контрольні заходи: формулювання наукової гіпотези, постановка й розв'язання наукового завдання; підготовка індивідуального наукового мініпроєкту; поточні й контрольні завдання в MOODLE.</p> <p>Підсумкові контрольні заходи: тестування в Google Forms, екзамен</p>
<p>ЗК-12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.</p>	<p>Методи: дослідницький, пояснювально-ілюстративний(інтерактивна лекція).</p> <p>Поточні контрольні заходи: підготовка індивідуального наукового мініпроєкту; поточні й контрольні завдання в MOODLE.</p> <p>Підсумкові контрольні заходи: екзамен</p>
<p>СК-3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.</p>	<p>Методи: дослідницький, пояснювально-ілюстративний(інтерактивна лекція, проблемна лекція); частково-пошуковий (бесіда); репродуктивний(робота з навчальною й науковою літературою); інтерактивні (тренінгові й рольові вправи).</p> <p>Поточні контрольні заходи: підготовка індивідуального наукового мініпроєкту; поточні й контрольні завдання в MOODLE.</p> <p>Підсумкові контрольні заходи: тестування в Google Forms, екзамен.</p>
<p>СК-4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p>	<p>Методи: дослідницький, пояснювально-ілюстративний(інтерактивна лекція); проблемна лекція; тренінгові вправи.</p> <p>Поточні контрольні заходи: формулювання наукової гіпотези, постановка й розв'язання наукового завдання; підготовка індивідуального наукового мініпроєкту; поточні й контрольні завдання в MOODLE.</p> <p>Підсумкові контрольні заходи: тестування в Google Forms, екзамен</p>
<p>СК-7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в галузі української філології.</p>	<p>Методи: частково-пошуковий (бесіда); репродуктивний(робота з навчальною й науковою літературою); інтерактивні (тренінгові й рольові вправи).</p> <p>Поточні контрольні заходи: підготовка</p>

	індивідуального наукового мініпроєкту; поточні й контрольні завдання в MOODLE. Підсумкові контрольні заходи: тестування в Google Forms, екзамен.
СК-8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів української мови для досягнення запланованого прагматичного результату	Методи: пояснювально-ілюстративний(інтерактивна лекція, проблемна лекція); репродуктивний(робота з навчальною й науковою літературою); інтерактивні (тренінгові й рольові вправи). Поточні контрольні заходи: підготовка індивідуального наукового мініпроєкту; поточні й контрольні завдання в MOODLE. Підсумкові контрольні заходи: тестування в Google Forms, екзамен
СК-11. Здатність працювати автономно; планувати та управляти своїм часом	Методи: репродуктивний(робота з навчальною й науковою літературою); дослідницький, інтерактивні (тренінгові й рольові вправи). Поточні контрольні заходи: формулювання наукової гіпотези, постановка й розв'язання наукового завдання; підготовка індивідуального наукового мініпроєкту; поточні й контрольні завдання в MOODLE. Підсумкові контрольні заходи: тестування в Google Forms, екзамен.

Міждисциплінарні зв'язки

«Сучасні напрями української лінгвістики» є підсумовуючим історіографічним та теоретичним курсом, завданням якого є систематизувати й узагальнити набуті студентами знання зі вступу до мовознавства, загального мовознавства, старослов'янської мови, історичної граматики української мови, історії української літературної мови, сучасної української літературної мови, української діалектології. Простежуються міждисциплінарні зв'язки із курсами загальногуманітарного циклу: народознавством, історією філософії, релігієзнавством, педагогікою.

3. Програма навчальної дисципліни

Основні етапи розвитку українського мовознавства. Досягнення українського мовознавства в межах генетичної й таксономічної парадигм.

Змістовий модуль 1. *Основні етапи розвитку українського мовознавства. Досягнення й проблеми українського мовознавства на поч. XXI століття.*

Предмет і завдання курсу „Актуальні питання сучасної філології». Зв'язок курсу з іншими дисциплінами. Основні етапи розвитку українського мовознавства. Розвиток українського мовознавства XIX століття. Розвиток українського мовознавства I пол. XXст. Розвиток українського мовознавства II пол. XXст. Досягнення й проблеми сучасного українського мовознавства.

Змістовий модуль 2. *Досягнення й проблеми в галузі сучасної лексикології, фразеології, термінознавства, лексикографії, семасіології.*

Лексикологія як розділ мовознавства про словниковий склад мови. Головні поняття лексикології, фразеології, термінознавства, лексикографії, семасіології. Розділи лексикології, фразеології, термінознавства, лексикографії, семасіології.

Головні досягнення і напрямки розвитку аналізованих напрямків мовознавства. Українська зіставна лексикологія; Досягнення і перспективи української термінології. Напрями розвитку сучасної ономастики. Сучасні принципи і методи опису лексичного і фразеологічного значення слова. Здобутки й напрями розвитку української фразеології.

Змістовий модуль 3. *Досягнення й проблеми в галузях діалектології, дериватології та граматики.*

Школи й напрями досліджень сучасної діалектології. Сучасні дериватологічні дослідження та їх актуальні напрями. Проблеми функційної морфології. Функції морфологічних одиниць і категорій, первинні та вторинні функції морфологічних форм. Ономазіологічні дослідження частин мови. Функційний синтаксис. Комунікативний синтаксис. Аспекти дослідження синтаксису української мови. Нове у вивченні синтаксичних одиниць. Досягнення і перспективи комунікативного синтаксису. Проблеми когнітивного синтаксису. Основні напрями дослідження синтаксичних одиниць.

Змістовий модуль 4. *Зіставні й типологічні дослідження в історії української мови.*

Досягнення та проблеми історії української мови. Сучасні можливості, методи та напрями вивчення пам'яткового фонду української мови. Сучасні зіставно-типологічні дослідження в історії української мови.

Зміна наукових парадигм у сучасній українській лінгвістиці: прагматична та когнітивна парадигми дослідження української мови

Змістовий модуль 5. *Досягнення й проблеми в галузі української етнолінгвістики та соціолінгвістики.*

Соціолінгвістичні та етнолінгвістичні підходи до вивчення мовних явищ.

Культурологічні та етнолінгвістичні підходи до вивчення мовних явищ. Етнолінгвістика як міждисциплінарна наука. Мовні одиниці в етнолінгвістичному контексті. Національна мова. Ідіолект. Культура. Сучасна українська етнолінгводидактика.

Основні джерела постановки соціолінгвістики як науки. Соціолінгвістика як наукова дисципліна. Основні терміни і поняття соціолінгвістики. Українська соціолінгвістика: стан і перспективи розвитку. Мовна політика в УРСР і пострадянській Україні. Сучасна мовна ситуація в Україні та особливості її дослідження.

Змістовий модуль 6. *Зміна наукових парадигм у сучасній українській лінгвістиці.*

Проблеми когнітивної лінгвістики.

Зміна наукових парадигм у сучасній українській лінгвістиці: прагматична та когнітивна парадигми дослідження української мови. Предмет, об'єкт, виділення когнітивної лінгвістики як мовознавчого напрямку. Завдання, принципи й сучасні напрями когнітивної лінгвістики. Проблема категоризації в когнітивній лінгвістиці. Принципи і проблеми когнітивної семантики. Проблема концепту в сучасній лінгвістиці. Методика концептуального аналізу

Змістовий модуль 7. *Проблеми комунікативної лінгвістики й прагматики. Теорія комунікативних актів.*

Проблеми організації лінгвістичної прагматики як нового напрямку досліджень живої природної мови. Специфіка термінологічного апарату комунікативної лінгвістики і прагматики. Теорія комунікативних актів. Основні напрацювання в галузі теорії мовленнєвих актів, комунікативної прагматики, дискурсології. Дискурсологія: напрями розвитку й суміжні дисципліни. Комунікативні стратегії і тактики.

Змістовий модуль 8. *Визначальні тенденції розвитку сучасної прикладної лінгвістики.*

Прикладні напрями комп'ютерної лінгвістики. Комп'ютерна лексикографія. Прикладний аспект термінознавства. Корпусна лінгвістика. Прикладне спрямування перекладознавства.

Прикладне спрямування психолінгвістики. Судова (кримінальна) лінгвістика. Прикладне значення розробки проблем комунікативного впливу (нейролінгвістичне програмування).

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів			
		Усього годин	Лекційні заняття, год.		Практичні заняття, год.		о/д ф.	з/дист ф.	Теоретичні зав-ння, к-ть балів	Практичні зав-ння, к-ть балів	Усього балів	
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	15	7/8	1	1	2	1	4	6	3	1	4	
2	15	30/24	2		8	2	20	22	5	5	10	
3	15	24/23	2	1	6	2	16	20	5	5	10	
4	15	21/19	1		4	1	16	18	3	3	6	
5	15	20/18	2	1	6	1	12	16	3	3	6	
6	15	21/19	1		4	1	16	18	3	5	8	
7	15	16/22	2	1	4	1	10	20	5	5	10	
8	15	11/17	1		2	1	8	16	3	3	6	
Усього за змістові модулі	120	150	12	4	36	10	102	136	30	30	60	
Підсумковий семестровий контроль (екзамен)	30										40	
Загалом	150	150						100				

5. Темати лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Основні етапи розвитку українського мовознавства. Досягнення й проблеми українського мовознавства на поч. XXI століття.	1	1
2	Досягнення й проблеми в галузі сучасної лексикології, фразеології, термінознавства, лексикографії, семасіології.	2	
3	Досягнення й проблеми в галузях діалектології, дериватології та граматики.	2	1
4	Зіставні й типологічні дослідження в історії української мови.	1	
5	Досягнення й проблеми в галузі української етнолінгвістики та соціолінгвістики. Соціолінгвістичні та етнолінгвістичні підходи до вивчення мовних явищ.	2	1
6	Зміна наукових парадигм у сучасній українській лінгвістиці. Проблеми когнітивної лінгвістики.	1	

7	Проблеми комунікативної лінгвістики і прагматики. Теорія комунікативних актів.	2	1
8	Визначальні тенденції розвитку сучасної прикладної лінгвістики.	1	
Разом		12	4

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Основні етапи розвитку українського мовознавства. Досягнення й проблеми українського мовознавства на поч. ХХІ століття.	2	1
2	Досягнення й проблеми в галузі сучасної лексикології, фразеології, термінознавства, лексикографії, семасіології.	8	2
3	Досягнення й проблеми в галузях діалектології, дериватології та граматики.	6	2
4	Зіставні й типологічні дослідження в історії української мови.	4	1
5	Досягнення й проблеми в галузі української етнолінгвістики та соціолінгвістики. Соціолінгвістичні та етнолінгвістичні підходи до вивчення мовних явищ.	6	1
6	Зміна наукових парадигм у сучасній українській лінгвістиці. Проблеми когнітивної лінгвістики.	4	1
7	Проблеми комунікативної лінгвістики і прагматики. Теорія комунікативних актів.	4	1
8	Визначальні тенденції розвитку сучасної прикладної лінгвістики.	2	1
Разом		36	10

7. Види й зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання – підготувати відповіді на питання	Питання для підготовки: 1.Основні етапи розвитку українського мовознавства. 2.Розвиток українського мовознавства ХІХ століття. 3.Розвиток українського мовознавства ХХст.	Усебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.	2
	Практичне завдання	Написати доповідь(5-8 сторінок) про одного з		1

		українських мовознавців із електронною презентацією.		
		Виконати контрольний тест із 10 питань (0.1 бала за кожен правильну відповідь)	Виконане тестове завдання	1
Усього за ЗМ 1				4
Контрольне завдання - тест				
2	Теоретичне завдання – підготувати відповіді на питання	Питання для підготовки: 1.Лексикологія як розділ мовознавства про словниковий склад мови. Головні поняття лексикології, фразеології, термінознавства, лексикографії, семасіології. 2.Головні досягнення і напрямки розвитку аналізованих напрямків мовознавства. 3.Досягнення і перспективи української термінології. Напрями розвитку сучасної ономастики. 4.Сучасні принципи і методи опису лексичного значення слова. 5. Здобутки й напрями розвитку української фразеології.	Усебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу.	5
	Практичне завдання	Завдання 1. Написати есе на одну з трьох тем (на вибір): 1.1. Чи вважати сучасними сучасні напрями українських ономастичних студій. 1.2. Що релевантно українській термінології: пуризм чи запозичення?	Виконане завдання 1	2

		<p>1.3. Чи є майбутнє у комп'ютерної лексикографії?</p> <p>Завдання 2. Скласти анкету для збирання онімного матеріалу, наприклад, кличок домашніх улюбленців. Опитати за нею не менше 5-8 респондентів.</p> <p>2. Виконати контрольний тест із 20 питань (0,1 бал за кожну правильну відповідь)</p>		<p>1</p> <p>2</p>
Усього за ЗМ 2				10
Контрольне завдання - тест				
3	Теоретичне завдання – підготувати відповіді на питання	<p>1. Школи й напрями досліджень сучасної діалектології. 2. Сучасні дериватологічні дослідження та їх актуальні напрями. 3. Проблеми функційної морфології. Функції морфологічних одиниць і категорій, первинні та вторинні функції морфологічних форм. 4. Функційний синтаксис. Комунікативний синтаксис. 5. Аспекти дослідження синтаксису української мови. Нове у вивченні синтаксичних одиниць. Основні напрями дослідження синтаксичних одиниць.</p>	Усебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.	5
	Практичне завдання	Завдання 1,2,3. Завдання практичного характеру з відкритою відповіддю.	Виконане завдання 1,2,3	3

		2. Виконати контрольний тест із 20 питань (0,1 бал за кожну правильну відповідь)	Виконане тестове завдання	2
Усього за ЗМ 3 Контрольне завдання - тест				10
4	Теоретичне завдання – підготувати відповіді на питання	1. Досягнення та проблеми історії української мови. 2. Сучасні можливості, методи та напрями вивчення пам'яткового фонду української мови. 3. Сучасні зіставно-типологічні дослідження в історії української мови.	Усебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.	3
	Практичне завдання	Завдання 1. Завдання практичного характеру з відкритою відповіддю. 2. Виконати контрольний тест із 10 питань (0,1 бал за кожну правильну відповідь)	Виконане завдання 1 Виконане тестове завдання	2 1
Усього за ЗМ 4 Контрольне завдання - тест				6
5	Теоретичне завдання – підготувати відповіді на питання	1. Культурологічні та етнолінгвістичні підходи до вивчення мовних явищ. Етнолінгвістика як міждисциплінарна наука. Мовні одиниці в етнолінгвістичному контексті. 2. Основні джерела виникнення соціолінгвістики як науки. Соціолінгвістика як наукова дисципліна. Основні терміни і поняття соціолінгвістики. 3. Українська	Усебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.	3

		соціолінгвістика: стан і перспективи розвитку. Перспективні напрями розвитку української соціолінгвістики.		
	Практичне завдання	Завдання 1. Завдання практичного характеру з відкритою відповіддю. 2. Виконати контрольний тест із 10 питань (0,1 бал за кожную правильну відповідь)	Виконане завдання 1 Виконане тестове завдання	2 1
Усього за ЗМ 5 Контрольне завдання - тест				6
6	Теоретичне завдання – підготувати відповіді на питання	1.Зміна наукових парадигм у сучасній українській лінгвістиці: прагматична та когнітивна парадигми дослідження української мови. 2. Завдання, принципи й сучасні напрями когнітивної лінгвістики в українському мовознавстві. 3.Проблема категоризації в когнітивній лінгвістиці. Принципи і проблеми когнітивної семантики. Проблема концепту в сучасній лінгвістиці. Методика концептуального аналізу	Усебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.	3
	Практичне завдання	Завдання 1. Завдання практичного характеру з відкритою відповіддю. 2. Виконати контрольний тест із 20 питань (0,1 бал за кожную правильну відповідь)	Виконане завдання 1 Виконане тестове завдання	3 2
Усього за ЗМ 6 Контрольне завдання -				8

тест				
7	Теоретичне завдання – підготувати відповіді на питання	<p>1.Проблеми лінгвістичної прагматики як нового напрямку досліджень природної мови. Специфіка термінологічного апарату комунікативної лінгвістики і прагматики.</p> <p>2.Теорія комунікативних актів. Основні напрацювання в галузі теорії мовленнєвих актів і комунікативної прагматики.</p> <p>3.Комунікативна граматика. стратегії й тактики.</p> <p>4.Дискурсологія: напрями розвитку й суміжні дисципліни.</p> <p>5.Комунікативні стратегії і тактики.</p>	Усебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.	5
	Практичне завдання	<p>Завдання 1. Завдання практичного характеру з відкритою відповіддю.</p> <p>2. Виконати контрольний тест із 20 питань (0,1 бал за кожен правильну відповідь)</p>	<p>Виконане завдання 1</p> <p>Виконане тестове завдання</p>	3 2
Усього за ЗМ 7 Контрольне завдання - тест				10
8	Теоретичне завдання – підготувати відповіді на питання	<p>1. Прикладні напрями комп'ютерної лінгвістики. Комп'ютерна лексикографія.</p> <p>2. Прикладне спрямування психолінгвістики. Судова (кримінальна) лінгвістика.</p> <p>3. Прикладне значення розробки проблем</p>	Усебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.	3

	<p>дослідження та їх актуальні напрями.</p> <p>10. Проблеми функційної морфології. Функції морфологічних одиниць і категорій, первинні та вторинні функції морфологічних форм.</p> <p>11. Функційний синтаксис. Комунікативний синтаксис.</p> <p>12. Аспекти дослідження синтаксису української мови. Нове у вивченні синтаксичних одиниць. Основні напрями дослідження синтаксичних одиниць.</p> <p>13. Досягнення та проблеми історії української мови.</p> <p>14. Сучасні можливості, методи та напрями вивчення пам'яткового фонду української мови. 15. Сучасні зіставно-типологічні дослідження в історії української мови.</p> <p>16. Культурологічні та етнолінгвістичні підходи до вивчення мовних явищ. Етнолінгвістика як міждисциплінарна наука. Мовні одиниці в етнолінгвістичному контексті.</p> <p>17. Основні джерела виникнення соціолінгвістики як науки. Соціолінгвістика як наукова дисципліна. Основні терміни і поняття соціолінгвістики.</p> <p>18. Українська соціолінгвістика: стан і перспективи розвитку. Перспективні напрями розвитку української соціолінгвістики.</p> <p>19. Зміна наукових парадигм у сучасній українській лінгвістиці: прагматична та когнітивна парадигми дослідження української мови.</p> <p>20. Завдання, принципи й сучасні напрями когнітивної лінгвістики в українському мовознавстві.</p> <p>21. Проблема категоризації в когнітивній лінгвістиці. Принципи і проблеми когнітивної семантики.</p> <p>22. Проблема концепту в сучасній лінгвістиці. Методика концептуального аналізу.</p> <p>23. Проблеми лінгвістичної прагматики як нового напрямку досліджень природної мови.</p>	<p>тестові завдання.</p> <p>2. Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.</p> <p>3. В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі</p>	<p>15</p> <p>10-15</p>
--	--	--	------------------------

		<p>Специфіка термінологічного апарату комунікативної лінгвістики і прагматики.</p> <p>24. Теорія комунікативних актів. Основні напрацювання в галузі теорії мовленнєвих актів і комунікативної прагматики.</p> <p>25. Комунікативна граматика. Комунікативні стратегії і тактики.</p> <p>26. Дискурсологія: напрями розвитку й суміжні дисципліни.</p> <p>27. Прикладні напрями комп'ютерної лінгвістики. Комп'ютерна лексикографія.</p> <p>28. Прикладне спрямування психолінгвістики. Судова (кримінальна) лінгвістика.</p> <p>29. Прикладне значення розробки проблем комунікативного впливу (нейролінгвістичне програмування).</p> <p>30. Прикладний аспект термінознавства. Корпусна лінгвістика. Прикладне спрямування перекладознавства.</p>	<p>суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.</p> <p>4. Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.</p> <p>5. Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання</p> <p>6. Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та</p>	<p>10</p> <p>5-10</p> <p>0-5</p>
--	--	---	--	---

			практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.	
	Практичне завдання	Підсумкове завдання з відкритою відповіддю.	Правильно виконане завдання	10
		Підсумковий тест	Пройдено тест	30
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Костусяк Н. М. Історія та прикладні аспекти українського мовознавства : методичні рекомендації. Луцьк : Надстир'я, 2022. 52 с.
2. Коч Н. В. Когнітивна лінгвістика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Миколаїв : Іліон, 2021. 132 с.
3. Савінова Н. В., Берегова М. І. Психолінгвістика : навчально-методичний посібник. Миколаїв : видавець Торубара В. В., 2020. 92 с.
4. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник. Полтава : Довкілля-К, 2008. 712 с.
5. Українська мова: Енциклопедія. Київ : Укр. енцикл., 2002. 752с.

Додаткова:

1. Алефиренко Н.С. Современные проблемы науки о языке: Учебное пособие. Москва : Флінта: Наука, 2005. 416с.
2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. 344с.
3. Бацевич Ф. С. Нариси з лінгвістичної прагматики : [монографія]. Львів : ПАІС, 2010. 336 с.
4. Бацевич Ф. С. Нариси з комунікативної лінгвістики. Львів, 2003.
5. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної генології: Навчальний посібник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2006. 248 с.
6. Бевзенко С.П. Історія українського мовознавства: Історія вивчення української мови. Київ: Вища школа, 1991. 231с.
7. Єрмоленко С.Я. Аспекти дослідження літературної мови. *Мова і культура нації*. Львів, 1990.
8. Жайворонок В. Знаки української етнокультури: Словник-довідник. Київ: Довіра, 2006. 703 с.
9. Жовтобрюх М.А. Нарис історії українського радянського мовознавства (1918-1941). Київ : Наук. думка, 1991. 257с.
10. Зеленко А.С. Загальне мовознавство. Історія лінгвістичних вчень. Аспекти, методи, прийоми та процедури вивчення мови: Посібник. Луганськ : 2000.
11. Кондратенко Н. В. Синтаксис українського модерністського і постмодерністського художнього дискурсу : [монографія]. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. 328 с.
12. Кондратенко Н., Стрій Л., Білінська О. Лінгвопрагматика політичного дискурсу : типологія мовленнєвих жанрів. Одеса : «Астропринт», 2019. 236 с.

13. Кононенко В. І. Символи української мови. Івано-Франківськ : Плай, 1996. 272 с. 9.
Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту : [навчальний посібник]. К. : Знання, 2008. 423 с.
14. Куранова Основи психолінгвістики : навчальний посібник. Київ : Альма-матер. 2012. 208 с.
15. Лакофф Дж., Джонсон М. Метафори, которими мы живем: Пер. с англ. Москва : Едиториал. 2004. 256 с.
16. Масенко Л. Нариси з соціолінгвістики : посібник. Київ: Києво-Могилян. акад. 2010. 242 с.
17. Маслова В.А. Введение в когнитивную лингвистику: учебное пособие. Москва : Флинта, Наука. 2004.
18. Мечковская Н. Б. Социальная лингвистика : пособ. для студентов гуманитар. вузов и учащихся лицеев. Москва : Аспект-Пресс. 2000. 206 с.
19. Радзівєвська Т. В. Текст як засіб комунікації. Київ :1998.
20. Скаб М.С. Шляхи і методи дослідження української мови як найважливішого засобу вираження ментальності українців. *Проблеми історії та культури української мови*: зб. наук. праць. Чернівці: Рута, 1995. С.16 – 24.
21. Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови. Київ : Критика, 2005. 464 с.
22. Стишов О.А. Номінації осіб у сучасній українській мові (на матеріалі дискурсу ЗМІ)// Мовознавство. – 2012. – № 6.
23. Стишов О.А. Українська лексика кінця ХХ ст. (на матеріалі мови засобів масової інформації). – К., 2005.
24. Шабат-Савка С. Т. Категорія комунікативної інтенції в українській мові : монографія. Чернівці : «Букрек», 2014. 412 с.

Інформаційні джерела:

1. Сучасні проблеми мовознавства. Збірник наукових праць. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/spml/index.html
2. Теоретичні проблеми сучасного мовознавства: пошук дослідницьких. URL: <http://philology.kiev.ua/Lingur/index.htm>
3. Наукові журнали «Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства». URL: <http://naukainform.kpi.ua/Lists/List15/DispForm.aspx?ID=640>
4. Селіванова О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики (аналітичний огляд). К.: Вид– во Укр. фітосоціологічного центру, 1999. URL: <http://www.selivanova.net/ru/publications>
5. Загнітко А.П. Сучасні лінгвістичні теорії: Монографія. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Донецьк: ТОВ „Юго-Восток, Лтд”, 2007. URL: <http://www.twirpx.com/file/599768/> Загнітко
- 6.Парадигмально-категорійні основи прикладної лінгвістики : Монографія. Вінниця : «ТОВ Нілан-ЛТД», 2015. 472 с. URL: https://www.ulif.org.ua/system/files/prikladna_mono_2015.pdf
7. Удовиченко Г.М. Загальне мовознавство. Історія лінгвістичних учень. URL: <http://www.twirpx.com/file/232824>
8. Лінгвістичний портал MOVA.info . URL: <http://www.mova.info>
9. Український лінгвістичний портал. URL: <http://www.ulif.org.ua/ulif/>
10. Портал української мови та культури. URL: <http://slovnyk.net/>
11. Підписки на електронні копії періодичних видань. URL: <https://dyvoslovo.com.ua/>; <http://www1.nas.gov.ua/INSTITUTES/IUM/ELIBRARY/UKRAJNSKA-MOVA/Pages/default.aspx>
12. Доступ до електронних архівів і баз даних, що містить інформацію з питань українського синтаксису. URL: <http://library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>
13. Інститут української мови. URL: <http://www1.nas.gov.ua/institutes/ium/Pages/default.aspx>.